

Bariş Yılı'nda

Bariş yargılatmayalım. Bariş savaşıçılarına özgürlük!

1986 yılı BM örgütü tarafından tüm dünyada Bariş Yılı olarak ilan edildi. Türkiye'de ise, bariş ve ulusal ege-menliği savunan Bariş Derneği yöneticilerinin, ağır hapis cezası istemiyle yargılanmalarına devam ediliyor.

19 Aralık 1985 günü, Askeri Yargıtay Daireler Kurulu, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi'nin üç yıl süren yargılamanın ardından verdiği mahkumiyet kararı hakkında kendi son ve kesin kararını açıkladı. Askeri Yargıtay, verilmiş mahkumiyet kararını "eksik soruşturma" nedeniyle bozdu. Tek bir suç, suç kanıtı ve kesinleşmiş mahkeme kararı olmamasına karşın yıllarca zindanda yatırılan 23 Bariş Derneği yöneticisinden tutuklu bulunan 12'sinin

tahliye edilmelerine ise karşı çıktı.

Askeri Yargıtay'ın kararının, kendisini atayan diktatörlüğün politik kararını yansıttığı herkesin üzerinde birleştiği bir gerçek. Bu durumda, herşeyden önce şu görülmeli: Diktatörlüğün Bariş Derneği yöneticilerini mahkum etmeye cesaret edememesi, bariş ve demokrasi güçlerinin ülke içinde ve dışında yükselttikleri dayanışmanın, savaşımın bir başarısıdır. Başta Başkan Mahmut Dikerdem olmak üzere Bariş Derneği yöneticilerinin, terörün ve zorbalığın kol gezdiği ortamda, ülkelerini ödünsüz bir biçimde, inanç ve kararlılıkla savunmaları bunu sağlayan baş etmelidir. Askeri yargıtayın son kararı, diktatörlüğün baş eğmeyen tutum ve geniş dayanışma karşısında nasıl köşeye sıkıştığını gösteriyor. Bu karar, diktatörlüğün güçlülüğünü değil, asıl

zayıflığını gözler önüne seriyor. Evren-Özal rejimi, ödün veriyor görünmenin bile artık kendisi için tehlikeli olduğunu hissediyor. Bariş Derneği yöneticilerinin serbest bırakılmalarının, genel af hareketinin yarıp geçeceği bir gedik olmasından korkuyor. Şimdi, Bariş Derneği yöneticilerinin derhal tahliye edilmelerini istemek, genel af hareketini daha kararlılıkla yükseltmek gerekiyor.

Öte yandan, Askeri Yargıtay'ın davayı "esas"tan değil, "eksik soruşturma" nedeniyle bozarak tekrar İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinin üzerine atması, diktatörlüğün bariş savaşıçılarını yargılarken dayandığı, emperyalizm kaynaklı bariş ve insanlık düşmanı tezlerinden vazgeçmediğini gösteriyor. Diktatörlük, aynı tezlerle dayanarak yeni saldırılara geçme tehdidini, kendi

Arkası 8. sayfada

1986:

Ulusal Konferans Yılı

"ABD ve diktatörlük durdurulmalıdır!" TKP MK'nin bu başlıklı çağrısı birçok fabrikada, işyerinde okul ve mahallede çoğaltıldı ve dağıtıldı. Komünist Partisi, elinin ulaştığı her yerde halkımızı içinde bulunduğu ağır ve tehlikeli durumu değiştirmek için seferber olmaya çağırıyor. Parti örgütleri şimdi her yerde MK 5. Plenumu'nun çağrısını yaşama geçirmek için yapılması gerekenleri gözden geçiriyorlar.

1986 TKP'nin "Ulusal Konferans Yılı" olacak. TKP, ulusal konferans-tan daha güçlü çıkacak. Hedef budur! Komünistler ulusal konferansa halkın ve ülkenin en yakıcı istemleri uğruna savaşımını daha da güçlendirerek hazırlanacaklar. Ulusal konferansımızı hazırlamak, partimizin politikasını daha geniş emekçi yığınlarına maletmek, daha geniş güçleri birlikte savaşıma çekmek için çalışmak demektir. Partinin bütün güçlerini bu hedeflere uygun biçimde harekete geçirmek, parti faaliyetini hızlandırmak demektir.

Yeni yıl, yeni ve daha önemli savaşım yıl olacaktı. Diktatörlük ve ardındaki güçler de bunun farkındadır. Onlar şimdi TKP'nin etkisini daha da artırmasının önüne geçmeyi kendilerine başlıca hedef yapıyorlar. TKP'nin çevresine olabildiğince kalın bir duvar çekmeye uğraşıyorlar. TKP'nin sesini boğmaya, politikasını, ülkelerini çarpıtmaya çalışıyorlar. Örneğin, son dönemde bütün tekeli basın TKP'ne ilişkin gerçekleri alt-

Arkası 8. sayfada

Mitingler ancak bugünden hazırlanırsak başarılı olabilir

Türk-İş Başkanlar Kurulu Kasım ayı sonunda yaptığı toplantıda, Özal hükümetinin sendikal harekete karşı düşmanca politikasını protesto için, Ocak ayı içinde bir açık hava mitingi ile çeşitli illerde sessiz yürüyüşler yapma kararı almıştı. Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz 12 Aralık günü Teksif Başkanlar Kurulu toplantısı için geldiği Antalya'da miting yapma kararını değerlendirerek, ilk etapta işçi kesiminin yoğun olduğu İstanbul'da miting yapılması gerektiğini söyledi.

İstanbul'da tekstil işkolunda çalışan

bir grup işçi olarak Şeyket Yılmaz'ın bu açıklaması ve Türk-İş'in sorumluluğu üzerine görüşlerimizi açıklamak istiyoruz. Öncelikle belirtelim ki, İstanbul'da miting yapma önerisini yerinde buluyoruz. Böylesi bir girişimin tüm İstanbullu işçiler tarafından destekleneceğine inanıyoruz. Ancak böylesi bir miting sadece Türk-İş yönetimi tarafından gerçekleştirilemez. Biz işçiler olarak şimdiden hazırlanmalıyız. Çünkü böylesi bir mitingin gerçekleşmesi, başarıya ulaşabilmesi, sendika

Arkası 8. sayfada

İşkenceler durdurulmalı, işkencecilerden hesap sorulmalıdır !

Son zamanlarda, Evren-Özal yönetiminin işkence dosyası oldukça kabardı. Kamuoyu, duyarlı bir şekilde işkence olaylarının üzerine gidiyor. İşkenceye uğramış olanlar açıklamalarda bulunuyor. Ülkenin dört bir yanında yeni işkence olayları ortaya çıkıyor.

SHP Adana milletvekili Canver de, mecliste, işkenceyle öldürülen 113 kişinin isim listesini açıkladı. Polisin işkence aletini yerleştirdiği meclis kürsüsünden yaptığı konuşmada, gözaltına alınanlara uygulanan işkenceleri örnekleriyle anlattı. Bu işkence sonucunda herkese her istene-nin dayatılabileceğini söyleyen Can-

ver, işkencecilerin kovuşturulmadığını, aksine hükümet tarafından kollandığını somut örnekleriyle gösterdi. İşkencenin önünün alınması amacıyla, gözaltına alınanlara, sorgu sırasında yanlarında avukat bulundurma hakkının verilmesini istedi.

Özal ise, işkence konusunda yöneltilen bir soru üzerine, "sorgu tekniğini geliştiriyoruz" açıklamasını yaptı. Böylece amaçlarının hiç de iddia ettikleri gibi işkencenin önünü almak değil, aksine, işkenceyi daha da yaygınlaştırmak olduğunu açığa vurdu. Son olarak, yaptıkları işkenceyi gizlemek için Amerika'dan "yalan makinası"

Arkası 9. sayfada

PARTİMİZİN 65. KURULUŞ YILINDA: DEMOKRATİK TÜRKİYE, DAHA GÜÇLÜ TKP !

Örgütlü propaganda ses getiriyor

Metal işkolunda, 750 kişilik bir işyerinde çalışıyorum. İşçi gençlik çalışması yürütmekle sorumluyum. Genç arkadaşlardan oluşan komitelerimiz var. Bu komitelerde yer alan arkadaşlar aracılığıyla, onların çevresindeki arkadaşlarla, fabrikamızda ülke sorunlarının, politik sorunların tartışıldığı canlı bir ortam yaratmaya çalışıyoruz. Radyomuzdan aldığımız bilgileri ve sınıfsal açıdan yorumlayarak günlük basından izlediklerimizi tartışıyor, çevremize iletiyoruz. Evren'in, Özal hükümetinin işçi düş-

manı, yurt düşmanı uygulamalarına dikkat çekiyoruz. Fabrika içinde daha aktif olabildiğimiz kısımlarda, yakın arkadaşlarımıza sömürü çarkının nasıl işlediğini, kapitalizmi, devletin kimin devleti olduğunu anlatıyoruz. Sosyalizmin, üstünlüklerinin biz emekçiler için ne demek olduğunu anlatıyoruz.

Nasıl bir çalışma yürütüyoruz? Örnek vereyim. Bir keresinde, 15 kişi oturup çay içtiğimizde, bir arkadaşımız Özal'ın TV'deki en son 'İcraatın İçinden Programı'ndan söz açtı. Bir başkası

Kitlesel Savaşım/İst.

Evren'in de Özal'ın da aynı kumaştan dokunmuş olduğunu söyledi. Sonra arkası geldi. Bir keresinde de işe topluca girerken, bir arkadaş gazetede yeni vergi yasasını okuduğunu, hükümetin ve patronların bize soluk al-dırmak istemediklerini söyledi. Bunu duyan bir başka arkadaş, devlet bizim devletimiz olsa, yararlı işler yapsa da seve seve vergimizi versek dedi. Bir kez konu açıldıktan sonra tartışma alevleniyor. Herkes gibi biz de

kendi görüşlerimizi ortaya koyuyoruz. Ne yapmak gerektiğini anlatıyoruz.

Kendi deneyimimizden şunu da gördük. Bu tür çalışmalarımızın iyi yürüdüğü kısımlarda, patronun baskı girişimi karşısında doğan tepki de sert oluyor. Örneğin toplu sözleşmeden doğan sosyal haklarımızın verilmesi geciktirildiğinde giriştiğimiz işi yavaşlatma eyleminde, politik tartışma ortamının yüksek olduğu kısımlar başı çektiler.

Bizim gördüğümüz, ısrarlı olunca hiçbir çaba boşa gitmiyor. Örgütlü propaganda ses getiriyor.

Gönüllü muhabirlere çok iş düşüyor

İşyerinde öğle paydosunda oturdum son altı ayın muhasebesini yaptım. Parti organlarının yazı ve haberlerle beslenmesi için daha başka ne yapabilirim, katkımı daha nasıl artırabilirim diye düşündüm. Kendime yeni hedefler koydum. Elime geçen her fırsatta ya yorum, ya haber, bir şeyler yazmaya çalışıyorum. Düzenli yazma alışkanlığını kazanmak gerekiyor. Öte yandan, işyerinde çalışırken, hangi konuları nasıl yazacağımı planlıyorum, kendime yazı çatıları kuruyorum. Sonra, daha üretken olabilmek, çevreme daha incele-yici gözle bakabilmek için, akan olayların arasında kaybolmamak için, olanaklarımın çok kısıtlı olmasına karşın kitap okumaya özen gösteriyorum. Kendimi işçi sınıfının bilimi ile donatmaya çalışıyorum. Biliyorum ki, gözlemlerimdeki yanlışlıklar, eksik algılamalarım, başkalarının da yanlışlarına yolaçabilir.

Hâlâ etkili olduğunu zannettiğim "her zaman haber niteliği taşıyan olay olmadığı" şeklindeki düşünceye katılmıyorum. Bence dünya döndükçe, toplumsal sorunlar varoldukça, haber niteliği taşıyan olaylar olacaktır. Neden yazacak şey bulamayalım? İşçiler sömürülüyor, patronlar semiriyor. Devlet baskı ve terör uyguluyor, insanlar eziliyor. Öyleyse bizim yazacağımız olay vardır. Yeter ki, biz görebilelim. Bizim için önemli olan bu olayların politik özünü yakalamak, olaya hangi açıdan bakmamız gerektiğini kavramaktır. Ben de başta yazacak şey bulamayabilirim kaygısıyla hedefimi oldukça düşük tutmuştum. Zamanla yaptığım işin önemini kavradıkça, işe daha fazla sarıldım.

Dikkatimi çeken ikinci nokta da şu: Kimi muhabirler çok güzel değerli haberler yazıyor,

gönderiyorlar. Bunları radyomuzdan izliyoruz. Bir yerde işi yavaşlatma olmuş, ya da bir mahallede gecekonducular direnmiş. Ama arkası gelmiyor. Bu iş yavaşlatma eyleminden sonra işçiler neler çıkardılar, ya da

mahalleli direnişten sonra ne düşünüyor, işler nasıl gelişiyor? Bunları da arasını soğutmadan yazmalıyız. Her bir gönüllü muhabirimiz, gönderdiği haberin arkasını takip etmelidir. Daha sonraki gelişmeleri de izlemeli,

Her zaman uyanık olmalıyız

Cem Erkan/İstanbul

Bir yıl önce partilendim. Şimdi bağımlıyım. Ama ben kendimi asla mücadeleden kopuk hissetmiyorum. Her gece radyomun başındayım. "Nerede bir yoldaş varsa, TKP oradadır" demek, nerede bir komünist varsa orada onun için görev var, yapılacak iş var demektir. Ülkesini, insanını düşünen herkesin yapması gerektiği gibi, bir komünist olarak ben de boş durmuyorum. Partimizin öne koyduğu politik görevleri izliyorum, ona uygun çalışmaları sürdürüyorum.

Bu arada özellikle güvenlik konusunda deneyimlerimizi gözden geçiriyorum. Radyodan iletilenlerle, kendi deneyimimizi birleştirip öğretici derslere dönüştürmeye çalışıyorum.

Siyasi polis sorgulamada yalnızca isim, ilişki vb. bilgileri söküp almaya çalışmakla kalmıyor. Bunun ötesinde komünistleri yakından tanı-maya çalışıyor. Moralimizi, kararlılığımızı ruh halimizi anlamaya çalışıyor. Biz örgütsel çalışmalarımızda nelerle dikkat ediyoruz, polise karşı önlemlerimiz nelerdir, bunlara ne ölçüde uyuyoruz, hepsini anlamayı, öğrenmeyi amaçlıyor. Çalışmamızın örgütsel işleyiş biçimine, yöntemlerine ilişkin kimi nokta-

lar yakalamaya çalışıyor. Elde ettiği bilgileri değerlendirip sistemli hale getiriyor, böylece başka operasyonlar için hazırlık yürütüyor.

Siyasi polis operasyonuna girerken, bir matematik problemi çözer gibi, tüm varsayımları, olasılıkları gözönüne alıyoruz. Biz de güvenlik önlemlerimizi alırken öyle davranmalıyız. Geçirdiğimiz deneyim, güvenliğimizin yalnızca ezberlenecek bir takım önlemler dizisi olmadığını öğretti bana. Önlemleri yalnızca istediği için, biçimsel olarak uygulamanın bizi nelerle götürdüğünü gördüm. Her zaman uyanık ve yaratıcı olmalıyız.

Polis artık çok iyi biliyor ki, TKP'yi yokedemez. Onun amacı çalışmamızı engellemek, geniş yığınlara ulaşmamızın, onları mücadeleye çekmemizin önüne geçmektir.

Polis saldırısının salt yığın bağlarımızın zayıf olduğu yerlerden geleceği gibi bir yanılgıya kapılmamalıyız. Şu unutulmamalıdır: Nerede önemli kazanımlar elde ediyorsak, nerede yığınlarla bağlanıyorsak, nerede öteki politik güçlerin taraftarlarıyla birliktelikler oluşturuyorsak, polisin gözü oradadır. Fırsat kollar, gedik arar. Bu şu an-

Çiçekçi/İstanbul

yeni haber, ya da izlenim, röportaj türü yazılarla konuyu aktarmaya devam etmelidir.

Önümüzdeki dönemde de biz gönüllü muhabirlere çok iş düşüyor. Daha iyi bir parti basını için, daha çok yazı, daha çok haber.

lama geliyor: Nerede güçleniyorsak, orada güvenlik önlemlerimizi daha da sağlamlaştırmalıyız. Önemli kazanımların coşkusu içinde, zayıf yanlarımızı görmemek, eksiklerimizin giderilmesi için planlı ve ısrarlı bir çalışma yürütmek, tüm kazanımlarımızın bir anda yokolup gitmesine neden olabilir.

Peki zayıf yanlarımızı nasıl tespit edeceğiz? Bunun için, her sorumlu yoldaşa önerim şudur: Bir an için durup, bir operasyonla, bir polis tutuklaması ile karşılaştıklarını düşünsünler, belirli yoldaşların tutuklandığını, belirli örgütlerin dağıtıldığını, bunun getirebileceği sonuçları düşünsünler. O zaman, mevcut hataları, eksiklikleri, zayıflıkları olduğu gibi görecektirler. Bu durumda "keşke şunu yapsaydık, buna dikkat etseydik" diye, benim gibi sonradan ders çıkarmak yerine, gerekli adımları zamanında atabilirler.

Zayıf yanlarımızı, hatalarımızı, saldırıya açık olan eksik yönlerimizi bir kez tespit ettik mi, polis bu yanımızı, kendi belirleyeceği anda kullanmasına fırsat tanımadan, harekete geçmeliyiz. Çalışmanın akışı içinde, bugün yarın deyip ertelememeliyiz. Yarın çok geç olabilir.

SBKP Programı üzerine

Demokratik yığın hareketleri

SBKP Programı'nın yeniden kaleme alınan biçiminde çağımızın niteliği ve temel içeriği tanımlanırken, toplumsal gelişmenin ana itici güçleri şöyle sıralanıyor: Dünya sosyalizmi, işçi ve komünist hareketi, kurtulmuş ülkeler halkları, demokratik yığın hareketleri.

Sorun bu biçimde ilk kez ortaya konuyor. Bu yeniliği ne gerektirmiştir? Burada söz konusu olan hangi hareketlerdir?

SBKP Merkez Komitesi organı "Pravda" gazetesi 21 Kasım 1985 günlü sayısında bu soruları şöyle yanıtlıyor: "SBKP Programı'nın yeniden kaleme alınan biçiminde günümüzde toplumsal gelişmenin ana itici güçleri, partinin 1961'de kabul edilen ve şimdi yürürlükte olan programındakinden biraz farklı biçimde formüle edilmiştir. İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemdeki toplumsal gelişmenin deneyimi derinlemesine incelenerek, demokratik yığın hareketleri de bu gelişmenin **ana itici güçleri** arasına alınmıştır. Bu hem doğal, hem de yasaldir. Çünkü son 30-40 yıl içinde bu hareketler büyük bir güç haline geldi ve emperyalizme karşı, barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme için savaşında dünya sosyalizmi, işçi ve komünist hareketi, kurtulmuş ülkeler halklarıyla birlikte hareket ederek, tarihsel olayların gelişmesine giderek daha büyük etkiye bulunuyorlar.

Demokratik hareketler önceleri de vardı. Ancak demokratik yığın hareketleri tüm dünyada hiç bir zaman son 20 yıldaki kadar geniş boyutlar kazanmamış, bu kadar örgütlü olmamıştır.

Bu, her şeyden önce savaş karşıtı hareket (barış hareketi) için geçerlidir. Son on yıllar içinde tüm ülkelerde silahlanma yarışına karşı savaşım veren ulusal barış örgütleri kuruldu. Bu örgütlerde değişik politik ve dinsel görüşlere sahip insanlar, değişik ulus ve katmanlardan insanlar bir araya gelmişlerdir. Barış hareketinin savaş tehlikesi karşısında yalnız şu ya da bu ülkede, şu ya da bu bölgede değil, tüm dünya çapında birleşme ve eylemlerini koordine etme eğilimi göstermesi, şimdiki aşamada bu hareketin gelişmesinin karakteristik özelliğidir. Sanatçıların, kültür ve bilim adamlarının, doktorların, sendikaların, din adamlarının uluslararası savaş karşıtı hareketleri halkların geniş sempati ve desteğini görüyor.

Değişik barış örgütlerinin yapısının çok çeşitli olmasına, değişik eylem yöntemleri uygulamalarına karşın, dünyayı nükleer yıkımdan kurtarmak, silahlanma yarışını durdurmak, en saldırgan militarist çevrelerin dünyanın yazgısıyla oynamalarına son vermek ortak amaçları bunları birleştiriyor. İşçi sınıfının bu örgütlere katılması, bunlara özel bir etki kazandırıyor. Tüm bunlar bu örgütlerin antiemperyalist, demokratik yönelimini belirliyor.

Demokratik yığın hareketleri arasında kadın ve gençlik örgütleri öğrenci

birlikleri de önemli rol oynuyor. Bu örgütlerden birçoğu program belgelerinde önelerine halkın şu ya da bu kesiminin durumunun iyileştirilmesini öngören nispeten dar kapsamlı görevler koyuyorlar, ama tekellerin soygun politikasına, işsizliğe karşı çıkarak, toplumsal ilerleme güçlerinin köklü sosyal-ekonomik değişiklikler için verdikleri ortak savaşıma önemli katkıda bulunuyorlar.

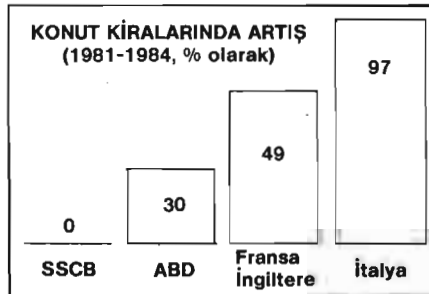
Demokratik yığın hareketleri geniş bir yelpaze oluşturuyor. Günümüzde bu hareketlerin sıralarına yeni yeni örgüt ve kuruluşlar katılıyor. Bunlardan bazıları çevrenin korunması, kimi ekonomik sorunların çözümü için, insan hakları için savaşım veriyorlar. Diğerleri diktatörlük rejimlerine, ırkçılığa vb. karşı savaşıyorlar.

Sovyet halkı yeni dev adımların eşliğinde

● Ahmet ALAN

Sovyet toplumu sosyalizmi mükemmelleştirme, komünizme doğru ilerleme yolunda önemli bir dönüşüm aşamasının eşliğinde bulunuyor. Ülkenin sosyal-ekonomik gelişmesini hızlandırma temelindeki ekonomik strateji, 1986-1990 yılları arasında ve 2000 yılına kadarki dönemde gerçekleştirilecek plan tasarılarında daha da açıklık kazanıyor ve somut görevler biçimini alıyor.

Gelecek üç beş yıllık plan döneminde kuzey komşumuzun ulusal geliri iki kat artacak. Ve bu temel üzerinde, ülke tarihinin en geniş kapsamlı sosyal programı gerçekleştirilecek. Kuşkusuz, bu programın yerine getirilmesi, temel insan haklarının, çalışma, eğitim, sağlık, konut, dinlenme, rahat yaşlılık yılları, yurt ve dünya kültürünün kazanımlarından yararlanma haklarının maddi güvencelerini önemli ölçüde artıracaktır.

SSCB'de belediye ödenekleriyle birlikte kiralar aile harcamalarının % 3'ünü geçmezken, ABD ve İngiltere'de aile harcamalarının beşte birini aşıyor. Türkiye'de ise asgari ücretle, yaşanılır bir konut kiralamak olanaksızdır. Yalnızca 1985 yılında kiralar % 100 oranında artış gösterdi.

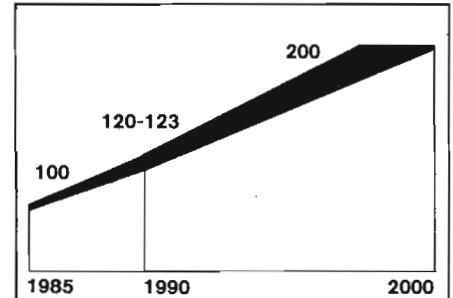
Önümüzdeki 15 yılda Sovyet insanların kişi başına düşen reel gelirlerinin 1,6-1,8 kat artırılması öngörüldüğü. Toplumsal tüketim fonlarının ise iki katına çıkarılması söz konusu. Tüketim mallarının kalitesini artırmak önde ge-

Değişik demokratik hareketler birbirinden Çin seddiyle ayrılmış değildir. Onlar şu ya da bu biçimde en yığınal olan barış hareketiyle, sermayenin halk düşmanı politikasına karşı aktif çıkışlarla bağlıdır.

Günümüzde toplumsal gelişmenin gidişi, değişik kıtalardan giderek daha çok insanın şu kaniya vardıklarına tanıklık ediyor: İnsanlığın önünde duran büyük ve küçük sorunların çözümü için, kapitalist ülkelerde köklü sosyal-ekonomik değişiklikler gerçekleştirmek gerekiyor. Çağdaş toplumsal gelişmede, bunun ana itici güçlerinden biri olarak demokratik yığın hareketlerinin oynadığı rol, K.Marks ve F.Engels'in 'komünizm yalnız işçilerin değil, tüm insanlığın davasıdır' derken ne denli haklı olduklarını gösteriyor."

len hedefler arasında yer alıyor. Bu hedeflere ulaşılması, Sovyet toplumunu nitel bakımdan yepyeni bir refah düzeyine yükseltecek, Sovyet insanların yaşamı hem maddi hem manevi bakımdan çok daha zenginleştirecektir.

TOPLUMSAL TÜKETİM FONLARI (%)

İnsanların gerçek eşitliği, insan hak ve özgürlükleri en somut ifadesini sosyal adalette bulmaktadır ve sosyal adalet tam anlamıyla yalnız sömürü ve ezginin ortadan kaldırıldığı sosyalist toplumda gerçekleştirilebilir.

Bu hedeflere ulaşmak, ancak bilimsel-teknik ilerlemeyi hızlandırma temelinde emek üretkenliğinin yükseltilmesiyle, endüstri, enerji üretiminin etkinleştirilmesiyle, modern teknolojinin daha geniş uygulanmasıyla olanaklıdır. Nitekim, gelecek 15 yılda, ülkenin ekonomik potansiyelinin iki katına çıkarılması söz konusu. Yani 68 yıllık Sovyet erki döneminde sağlanan bütün ekonomik potansiyel bu kez, yalnız 15 yılda sağlanacak. Toplumsal emek üretkenliği 2,3-2,5 katına, endüstri üretimi 2 katına çıkarılacak. Özellikle enerji üretiminin hızla yükseltilmesi planlanıyor. Örneğin, yalnız atom santrallerinde elektrik enerjisi üretimi 5-7 katına çıkarılacak. Doğal gaz üretimi de 1,6-1,8 kat artırılacak.

Planlardaki görevlerin yerine getirilmesi, kuşkusuz ki, yalnız Sovyetler Bir-

Arkası 8. sayfada

Öğretmenler aydınlığın taşıyıcısıdır F.Kerem/Ankara

Evren'in 24 Kasım "Öğretmenler günü" nedeniyle yaptığı konuşmada, görevini layıkıyla yapmaya çalışan arkadaşlarımızı kassadek "onları aranızdan temizleyin" demesi öğretmenler arasında büyük bir tepkiyle karşılandı.

24 Kasım (1928) Atatürk'ün Başöğretmenlik yaptığı gün. Bugün, 1981 yılından bu yana "Öğretmenler Günü" Olarak kutlanıyor. Atatürk'ten geriye kalan olumlu ne varsa bugün hepsini birer birer yokeden diktatörlük, gerçekten Atatürk'ün biz öğretmenlere verdiği değeri hatırlayıp da mı böyle bir gün ilan etti?

Uşak'ın Banaz İlçesi Kızılcaşöğüt Ortaokulu öğretmeni Ramazan Koca'ya yapılanları bir hatırlayalım. "Derste Darwinist Felsefe propagandası yaparak, öğrencilerin zihinlerini bulandırdığı" gerekçesiyle cezalandırıldı Ramazan Koca. Biraz daha eskilere, 1926 yılına dönelim Derste Darwin'in Evrim teorisini anlattığı için bir biyoloji öğretmeni Kastamonu Milli Eğitim Müdürü tarafından görevinden alınmak istenir. Bunu duyan Atatürk'ün tepkisi büyük olur. Müdürü hemen görevinden alırken Atatürk, öğretmeni de öğrencilerini bilimle aydınlatığı için ödüllendirir.

Atatürk döneminde bilimden yana

olan öğretmenler ödüllendirilirken, faşist diktatörlük koşullarında, kendilerini Atatürk'ten sonra ikinci adam gösterme yarışında olan Evren ve Özal'ın devr-i iktidarlarında bilimden yana olan öğretmen cezalandırılıyor.

5 yıldır, ilerici, demokrat öğretmenleri, bilimden yana olan öğretmenleri okullardan attılar. Öğretmen eşleri biri Doğu'ya, biri Batı'ya sürülerek, aileler parçalandı. Süngülerin gölgesinde öğretmenler susturulmak istendi. Diktatörlüğün sivri ucunu işçi sınıfına yönelttiği saldırılar, öğretmenleri de hedef aldı. Öğretmenlere kendi özlük haklarını savunmayı, politik yaşama katılmayı, emekçi halkın çıkarlarını, demokrasiyi ve barışı savunmayı yasakladılar. Kahramanmaraş'ta kadın-erkek, çocuk çocuk demeden yurttaşlarımızın kanına giren MHP'liler bugün ellerini-kollarını sallayarak aramızda dolaşıyor. Ama bu caniyane olayı protesto eden öğretmenler hapis cezalarına çarptırıldı, görevlerinden alındı, başka yerlere sürüldüler. 200 bin öğretmeni çatısı altında toplayan TÖB-DER'i kapattı diktatörlük.

Evren, tüm bu baskılarına rağmen hâlâ "öğretmenler içinde arzu etmediğimiz şekilde yetişenler var" diyorsa,

bu onların ilerici, demokrat, halktan yana bir eğitimi savunan öğretmenleri yokemediklerini gösteriyor. Gerçekten de yokedememişlerdir. Her ne pahasına olursa olsun görevine sahip çıkan, öğrencilerine bilimi, aydınlığı taşıyan, gerçekleri anlatmaya çalışan öğretmenlerin sayısı hiç de az değildir.

Atatürk 1 Mart 1923'te TBMM'ni açış konuşmasında "Öğretmenlik öteki serbest ve yüksek uğraşlar gibi giderek ilerlemeye ve kesinlikle geçim kolaylığı sağlamaya elverişli bir uğraş durumuna konmalıdır" diyor. Nerede kaldı Evren'lerin, Özal'ların Atatürkçülüğü?

Bugün değil sendika kurmak, dernek kurma hakkımız bile ellerimizden alınmıştır. Bugün ülkemiz, öğretmenlerine sendikalaşma hakkı tanımayan 12 ülkeden biridir. Örgütsüz bırakıldık ve böylece hem demokratik, hem de ekonomik haklarımıza daha kolay saldırdılar. Büyük bir bölümümüz sefaletin içine itildik. Pek çok arkadaşımız yaşamını sürdürebilmek için ikinci bir işte çalışmak zorunda kalıyor. Onları buna zorlayanlar istiyor ki, öğretmenler, öğrencilerini daha iyi yetiştirebilmek için, hazırlık yapmaya, kendilerini yetiştirmeye ve geliştirmeye fırsat bulmasınlar. Geçim derdine düşerek, kendilerini bu ülkenin yarını olan çocuklarımıza adayamasınlar. Ülke sorunları üzerine düşünüp, söz söyleyemesinler. Ama ne yaparlarsa yapsınlar, biz öğretmenler büyük bir özveriyle üzerimize düşen görevi yerine getirmeye çalışacağız. Öğretmen hareketinin tarihi bunun sayısız örnekleriyle dolu. 1969 yılının Aralık ayında TÖS ve İLKSEN'in ortaklaşa gerçekleştirdiği

Arkası 9. sayfada

50 yaşındaki öğretmene işkence

SHP Genel Sekreter Yardımcısı Muhtem Vasıf Yücel, kendisine işkence yapılan bir emekli öğretmenle birlikte 17 Aralık günü basın toplantısı düzenledi. Yücel konuşmasında, Türkiye'de büyük bir insanlık suçunun işlenmekte olduğunu söyledi.

Elazığ'ın Karakoçman İlçesine bağlı İsabey Köyü'nden **emekli öğretmen**, 50 yaşındaki Nurettin Gedik kendisine yapılanları şöyle anlattı: "Oğlum yapılan baskılara dayanamayarak kaçtı. Neden arandığını ben de bilmiyorum. Onu bulamayınca bana, torunlarıma, gelinime insanlığa yakışmayacak hareketlerde bulundular. Beni emniyete götürdüler. 'Soyun' dediler. Ceketimi, gömleğimi çıkardım. Birisi geldi, 'arkanı dön' dedi. Ben de 'etmeyin, eylemeyin, ben öğretmenim. Sizi de yetiştiren bir öğretmenim' dedim, dinlemediler. Kilotumu yırttılar, cinsel organıma ve serçe parmağıma cereyan verdiler, gözlerim, ellerim bağlı idi. Sanki her iki yanımdan şişler sokuluyor gibi oluyordu. Sonra tuzlu ve cam kırıklı bir yerde yürüttüler. Tazyikli suya tuttular, kurşundan biter birşeydi. Kendimden geçtim. Daha sonra makatıma cop sokacaklardı. Ben bağırardım, 'Türkiğe yakışmaz, kanunsuzluk yapıyorsunuz' dedim. 'Kanun da, Anayasa da bizim' dediler."

"Beni hayvanların asıldığı gibi duvara as-

ıldılar. Çırlıçıplak bir haldeydim. Çocuklarımı getirdiler. 21 yaşındaki kızım çırlıçıplak, bağlı vaziyette yerde yatıyordu ve 'baba kurtar beni' diye bağıyordu. Emniyet Müdürlüğü'nün kolunu ısırma üzerine ağzıma cop soktular, iki dişim kırıldı. 'Siz sadist-siniz' diye bağırınca, 'evet sadistiz' dediler. Son günlerde beslediler, yedirdiler, içirdiler, işkence izleri geçinceye kadar beklediler. Sonra serbest bıraktılar."

Yurtlar kışlaya çevriliyor

K.Eren/İstanbul

Öğrenim harçlarına yaptığı yüzde 100 zamlarla doymayan Evren-Özal yönetimi şimdi de yurt ücretlerine yüzde 50 zam yaptı. Oysa yurt ücretleri daha geçen yıl hem de üç kat artırılmıştı.

Öğrenciye bindirilen bu yeni maddi yüklerle birlikte yeni yasaklar da dayatıldı. Özellikle kız yurtlarında baskılar, hafta sonu evci çıkan öğrencileri, akraba evlerine operasyonlar düzenleyerek takip etmeye kadar vardırdı. Buna gerekçe olarak ise kamuoyunda yankılanan Sabancı yurdundaki yurt idarecilerinin ve kantin işletmecisinin genç kızları fuhuşa teşvik etmesi olayı gösterildi. Aynı günlerde ise kadın ticareti yapan bu yurt idarecileri de diktatörlüğün ilgili mahkemesince aklanıyordu.

Yurt öğrencilerinin yatacağı kalkacağı saate kadar her adımını düzenleyen yönetmeliklere ve yasaklar listesine yeni bir yasak kitaplar listesi daha eklendi. Bu liste ile çeşitli romanların yanısıra Eflatun'un "Devlet" kitabı bile yasaklanıyor.

Yeni maddi yükler, yeni yasaklar karşısında öğrencilerden yükselcek tepkilerin önünü önceden alabilmek için, bu yasakları bizzat onlara uygulatacak yönde yeni bir düzenleme de dayatıldı. Bu yeni düzenlemeye göre yurttan kalan her öğrenci gece saat 23:00 sabah 00:07 arası iki saat nöbet tutmak zorunda. Nöbet tutan öğrenciler toplantı yapanları engellemekle ve bunları idareye bildirmekle de yükümlü kılınıyorlar. Arkadaşlarını idareye ihbar etmeyenlere ise disiplin yönetmeliği uygulanacak. Yurttan atılmaya kadar varan çeşitli cezalara çarptırılabilirler.

Tüm bunlar öğrenci gençliği sindirmeye, geriletmeye, onların arasındaki dayanışmayı kırıp, ek sınav eylemlerinde olduğu gibi, birlikte güçlü çıkışlar yapmalarının önüne geçmeye yönelik çabalardır. Ne ki üniversite gençliği bu öğrenim döneminde de YÖK yasasının 44. maddesinin değiştirilmesi için Kasım ayı ortalarında bir telgraf kampanyası yürüterek susmayacaklarını, susturulamayacaklarını göstermişlerdir.

● Kağıthane'de Plastifay fabrikasında 150 işçinin 28 Kasım'da başlattığı grev zor koşullara, soğuğa ve yağmura rağmen başarıyla sürüyor. Bilindiği gibi yeni yasayla grevdeki işçilerin grev yerinde çadır kurmaları, toplanmaları yasak. Grevci işçilerden Sami Karakuş şimdi haklarının iyice kısıtlanmış olduğunu, 1979'da var olan hakları sayesinde çok daha güçlü bir grev yaptıklarını ve 3,5 günde sonuç aldıklarını söylüyor.

● Kağıthane'de Nuri Deri Sanayi işyerinde 41 işçi 9 Aralık günü greve başladılar.

● Ümraniye'de Bebe-Pan konfeksiyon fabrikasında 27 işçi 10 Aralık günü yedikleri öğle yemeğinden zehirlendiler. Yedikleri tavuk yemeğinden zehirlenen işçiler hastaneye kaldırıldılar.

Grev hakkı savunulmalıdır

M.Yıldız

FAC'de patronlarla hükümetin elele vererek Çalışmayı Teşvik Yasası'nın 116. maddesinde değişiklik yapmaya ve böylece grev hakkını fiilen ortadan kaldırmaya çalışması işçi direnişlerine protestolara yol açıyor. Eylemler Ocak ayında da sürecek. Alman Sendikalar Birliği, sendikali sendikası tüm emekçileri mücadeleye çağırıyor: "Grev hakkı savunulmalı, demokrasi korunmalıdır!" diyor.

Türkiyeli işçiler, Türkiye'de olup bitenlerden dolayı grev hakkı ile demokrasi arasındaki dolaysız bağı çok iyi biliyorlar. Alman işçileri, Hitler döneminde sendikaların yasaklandığını unutmuyor, Bonn hükümetini "sendikaların kanını kurutmak istemek" ile suçluyorlar.

Bütün bunlar ne için oluyor? Patronlar grev ya da lokavt nedeniyle bir işyerinde üretimin durması üzerine, bu fabrikaya iş üreten ya da ondan iş alan fabrikalarda üretimin yavaşlaması durumunda, işçilere verilen kısa çalışma ödemelerinin Federal Çalışma Dairesi tarafından ödenmemesini istiyorlar. 1984 grevleri sırasında bu daire, patronların ve devletin baskısı sonucu böyle yapmış ödemeleri durdurmuş, bunun üzerine de sendikalar tarafından mahkemeye verilmişti. Şimdi şu günlerde bu konu Federal Sosyal Mahkemesi'nde görüşülürken, patronlar, işi toptan halletmek ve sendikaları zayıflatmak istiyorlar. İstiyorlar, ama açıktan işçi haklarına, sendikalara saldırıyor gibi gözükmemek için de çeşitli demagojilere başvuruyorlar.

Patronlara göre, sendikalar her fırsatta hemen greve gidiyor, grevi amaç yapıyorlar. Bu yalandır. Sendikalar niçin greve gidiyor? İşçi haklarına yönelik saldırılar arttığı için, işçi haklarını gasp olayları korkunç boyutlar aldığı için değil mi? İşçiler biliyorlar ki, kapitalist düzende grev, patronların ekonomik gücüne karşı haklarını geçici olarak dengeleyebilen tek araçtır.

Patronlar, sendikaların yalnızca grev yapılan bölgede grev parası ödemelerinden şikayet ediyorlar. Neymiş? Efendiler grev yeri dışında da lokavt ilan ettiklerinde bunun tüm yükü sendikalara bindirilmeliymiş.

Bir kere lokavtı ilan eden, işçileri kısa süreli çalışmaya zorlayan sendikalar değil, patronların kendileridir. Sonra yasaklanması gerekli olan bir şey varsa, o da grev hakkı değil lokavttır. Grev yeri dışındaki lokavt ya da kısa süreli çalışma durumunda kimin ödeme yapacağı ise yasalara belirlenmiştir: Federal Çalışma Dairesi.

Patronlar, Federal Çalışma Dairesi'nin sendikaların yedek kasası olmadığını söylüyor. İşçileri, sendikalar mı işten atıyor? Lokavt ve kısa süreli çalışma patronların marifetidir. Üstelik 1984 grevlerinin de gösterdiği gibi, büyük patronlar çaresiz kaldıkları için değil, sendikaları çökertmek için lokavta başvuruyorlar.

Patronlar, sendikaları "elin cebine el atmak"la suçluyorlar. Federal Çalışma Dairesi ödeme yaparsaymış, denge bozulmuş, tarafsızlık kalmazmış. Bu efendiler, Federal Çalışma Dairesi'nin ana gelir kaynağının işçilerin, emekçilerin ödedikleri paralar ol-

duğunu bilmiyorlar mı? Kim kimin cebine el atıyor? Onların bu daireye ödedikleri paralar da işçilerin alimlerinden sağladıkları dev kârların yalnızca kırıntıları değil mi?

Patronlar, sendikaların bu uygulama ile tek yanlı yarar sağladıklarını iddia ediyor. Kapitalizmde, sürekli tek yanlı yarar sağlayan biri varsa, o da patronlardır. Onlar, milyonlarca emekçi üzerindeki ekonomik güçlerini özel mülkiyetlerinde olan fabrikalar, hammadde, makineler vb. araçlarıyla sağlıyorlar. İşçiler ise, yaptıkları grevlerle, olsa olsa durumlarında geçici ve küçük düzeltmeler sağlamaktadırlar. Şimdi eğer lokavtların yolu bütünü açıtır, lokavtların kötüye kullanılabilmesi için olanaklar artırılırsa büyüyecek olan işçilerin ve sendikaların zararına dengesizliktir.

Patronlar, "hayır efendim, biz sendikaların elinden grev hakkını almak filan istemiyoruz" diyorlar. Ama onlar maddi açıdan çökertilmiş sendikaların işçinin hakkını aramaz duruma getirilmesini, böylelikle de grev hakkının kağıt üzerinde kalmasını sağlamamak istiyorlar.

Sendikaları çökertmek, 1984 grevlerinde de patronların en büyük amacıydı. Ama Alman, İspanyol, Portekizli, Yunan ve Türkiyeli tüm işçiler elele vererek birlik oldular. Onun için de patronlar, bu amaçlarına ulaşamadılar.

Şimdi yeni bir toplu sözleşme dönemi öncesinde grev hakkına yöneltilen bu saldırı da aynen böyle geri püskürtülmelidir. Biz Türkiyeli işçiler, Alman işçiler ve öteki göçmen işçilerle birlik olmalı, sendikalarımıza sahip çıkmalıyız. FAC'deki Türkiyeli işçilerin haklarını tanklar karşılığında satılığa çıkartan hükümetin konsoloslukları "bu iş Almanların işi, siz karışmayın" diye kampanya yürütürdursunlar. İşçiler şunu iyi biliyorlar: Alman işçisine vuran her uygulama, Türkiyeli işçilerine de vuruyor. Onun için de grev hakkı mutlaka savunulmalıdır!

YURT DIŞINDAKİ GÖÇMEN İŞÇİ HAREKETİNİ AKTİFLEŞTİRME GÖREVİ

"Yurtdışındaki işçilerimizin Türkiye'deki politik gelişmelere ilgisi artmaktadır. Bu önemlidir. Öte yandan şimdiye kadar yurtdışındaki işçilere hiçbir sorunlardan yardımcı olmamış olan, tersine serbest dolaşım hakkının yürürlüğe sokulması, vizenin kaldırılması gibi sorunlarda işçilerin çıkarlarından çok Batı Avrupa hükümetlerinin isteklerini ve kendi döviz ihtiyaçlarını dikkate alan Özal hükümeti, şimdi yurtdışındaki işçilere seçimlerde oy kullanma hakkının tanınacağını öne sürüyor. Elbette, eğer baskı yapılmazsa, o, bu konuyu bir oyalama aracı olarak kullanmak isteyecek, bu hakkın tanınmasına yanaşmayacaktır. O nedenle yurtdışındaki işçiler ve işçi örgütleri hükümet üzerinde baskı uygulamalı, haklarını talep etmelidir. Eğer gerçekleşirse, oy hakkı işçilerimize politikaya daha aktif katılma olanağı

Bildiri silahından daha etkin yararlanmalıyız

B.S./B.Berlin

Haydar Kutlu yoldaş Duisburg'taki toplantıda, Evren'lerin, cızırtılı radyomuzdan, el kadar bildirilerimizden, Atılım'dan ne kadar korktuklarını söyledi. Bildiri konusu kafama takıldı ve Atılım'ın eski sayılarından birinde Elif Toroslu'nun bildiri üzerine yazısını tekrar tekrar okudum. Erich Hanke'nin "Bir antifaşistin anıları" kitabında okuduklarımı, komünistlerin, antifaşistlerin ne kadar yaygın bir şekilde bildiri dağıttıklarını hatırladım.

"Bu araçtan yeterince yararlanabiliyor muyuz?" diye bugün soruyorum. Yanıtım maalesef hayır oluyor. Dolayısıyla ideolojik çalışmalarımızın etki alanı da sınırlı kalıyor, bu örgütsel çalışmalara da yansıyor. Sözlü ve yazılı propaganda, sözlü ve yazılı ajitasyonla tamamlanmadığında çalışmalarımız eksik, yetersiz kalıyor. Yazılı ajitasyon biçimleri arasında bildiri çok önemli bir yer tutar. Bildiri aynı zamanda sözlü ajitasyon için kaynak da oluşturuyor.

TKP MK'nin Atılım'da yayınlanan bildirilerini okuyan çevre, hemen daima Atılım okuyucuları ile sınırlı kalıyor. Oysa bu bildiriler ayrıca binlerce çoğaltılıp, dağıtılacak hedefine varır, TKP'nin barıştan, silahsızlanmadan, ulusal çıkarlardan yana politikası daha geniş çevrelere duyurulur.

Bildiri, yalnızca yayın organlarında çıkan yazıların çoğaltılması olarak da alınmamalı. Bildiri yığınların günlük sorunlarını ele almalı, onların savaşımına yardım edici, yol gösterici olmalı.

ATILIM'ın notu: Yol ve Amaç dergisinin son olarak çıkan 10. sayısında yeralan Elif Toroslu'nun "Politik ajitasyonumuzda bildiri" başlıklı yazısı, bu tür çalışmalarımızda başvuracağımız bir kaynak olarak değerlendirilmelidir.

verecektir. Özal hükümeti yurtdışındaki işçilerin pasaportlarını yenilemek için onlardan normalin kat kat üzerinde bir harç istemektedir. Bu uygulamaya karşı çıkışları desteklemek görevidir. Askerlik bedelinin indirilmesi için verilen savaşımında elde edilen kısmi başarılar, bu savaşımın şimdi Türkiye'deki demokrasi güçlerinin desteğini daha geniş kazanmakta olması, başarılı savaşımın yolunu gösteriyor.

Savaş tehlikesine ve işsizliğe karşı Batı Avrupa ilericileri güçleriyle omuz omuza savaşım veren yurtdışındaki göçmen işçi hareketi, aynı zamanda Batı Avrupa demokrasi güçleriyle Türkiye demokrasi güçlerini birbirlerine yakınlaştırıyor, Türkiye'deki demokrasi savaşımını güçlendirmede bir köprü başı işlevini görüyor. Hareketin bu niteliğinin daha da güçlendirilmesi büyük önem taşıyor"

TKP MK 5. Plenumu'ndan

“21 yıllık maden işçisiyim”

1970 yılının başından beri maden işçisi olarak Almanya'nın maden ocaklarında çalışıyorum. 15 yılı Almanya'da, 6 yılı Türkiye'de, toplam 21 yıllık yeraltı maden işçisiyim. 1985 yılı başında işyeri temsilciliği Türk işçilerle bir toplantı yaptı. Toplantıda işyerinin zarara çalıştığı, her yıl yüz milyon mark zarar ettiği ileri sürüldü. Çok geçmeden işyerinin kapanacağına dair söylentiler yayılmaya başladı. Herkes birbirine, “Ne zaman kapanacakmış?”, “Nereye göndereceklermiş?” gibi sorular soruyordu. Bu arada “iş kazalarına karşı” alınan güvenlik önlemleri artırıldı. Yüzlerce kişiye kırmızı miğfer giydirdiler. Bunlar işçilerin “sakıncalı” yerlere girmelerini engelliyorlardı. Onların görevleri acaba bu kadar mıydı, yoksa işyerinin çıkarları sözkonusu olduğunda bizlere karşı vu-

Zeki Türen/F.Almanya

rucu güç olarak mı kullanacaklardı? Yani patronun güvenliğini sağlayıp, grev kırıcılığı mı yapacaklardı?

Söylentiler üç ay sürüp gitti. Bizden daha çok çalışmamızı istediler. Daha çok çalışırsak zararın azalacağını söylediler. Paniğe gerek olmadığını söyledikleri halde bir süre sonra genç işçilerin çoğu başka madenlere gönderildiler. Daha sonra madeni su bastı. Altışar işgünü işe gidemedik. Kimimizi izine çıkardılar, kimimizi borçlu kabul edip hafta sonları çalıştırdılar. Ama madeni su basması kafamızı kurcaladı. Nasıl oldu da su bastı madeni? Su nereden geldi? Madenlerden teşvik yardımı kaldırılmışlardı. Su basma olayı üzerine patron yardım aldı. Daha sonra sekizinci katta kalın kömür damarları bulundu. Böyle olunca pat-

ron işyerini kapatmaktan, işçileri başka şirketlere göndermekten şimdilik vazgeçti.

Bütün bunlar olup biterken şunu da gördüm ki, patron kendi kârından, kendi güvenliğinden başka birşey düşünmezken, bizlere baskı yaparken, sendika yöneticileri sessiz kaldılar, hatta patron bizleri birbiri ardına işten çıkarmaya devam etseydi bile, inanıyorum ki, onla-

rın gene kılı dahi kıpırdamayacaktı.

ATILIM'ın notu: Okuyucumuza şunu hatırlatmak isteriz. Sendikanın harekete geçmesi, haklarınızı araması en başta sizlere bağlıdır. Siz sendikanıza sahip çıktıkça, siz sendika yöneticilerini zorladıkça, siz hakkınızı aradığınız, onun için mücadele ettiğiniz sürece sonuca ulaşabilirsiniz. Sizin dışınızda, siz olmadan birşey olmaz. Başarılar dileriz.

“ZOR YILLAR”

K.Rama/Atina

Burada “Türkiye’ye Özgürlük” adında 3-4 ayda bir, Yunanlılara yönelik çıkarttığımız bir gazete var. Bu gazetenin dizgisi, mizanpajı, filmi ve baskısı için her seferinde koşturur durduk. Karı-koca iki Yunanlı yoldaş bizim bu çalışmamıza her türlü yardımı yapıyorlar, çok candan davranıyorlar. İkisi de Yunanistan Komünist Partisi üyesi. YKP’nin basım işlerinin bir parçasını onlar yapıyorlar. Kimi zaman onlarla sohbet ederiz, bize geçmiş anlatırlar. Bize moral verirler, sürekli direngen olmak gerektiğini yoldaşça öğütlerler. Birbirimize ısınmış, kaynaşmışık.

Geçenlerde Atina sinemalarında oynayan yeni bir filmi seyrettik. YKP Genel Sekreteri Florakis yoldaş bu filmi, “geçmiş bugüne bağlayan bir köprü olarak nitelemişti. Adı “Zor yıllar”, 1954-1974 yılları arasında, gerici ve soğuk savaş yıllarını, Albaylar cuntası dönemini, komünistlerin bu dönemdeki yaşamlarını, savaşımalarını anlatıyor. Konu şöyle: Lavisa kentinde kız, erkek iki genç köylü parti bildirilerini dağıtmaktan aranıyorlar. 22 yaşındaki delikanlı, Babis yakalanır. Nişanlısı 18 yaşındaki Eleni Atina’ya gider illegal yaşama ve savaşma devam eder. Koşullar zordur. Sürekli ev değiştirmek zorunda kalır, açlık, soğuk, özlem, yalnızlık yılları birbirini izler. Serigrafi baskı malzemeleri onun yatağı olmuştur. Babis direnmiş ve komünist onurunu korumuştur, bir afila salıverilir. 70 saat süren kısa bir beraberlikten sonra genç kız, bir süre sonra da nişanlısı yakalanır. Zindanda direnç, kavgaya ve yaşam sürer. Bu arada parti tarihinin en küçük tutuklusu da artık zindandadır; Eleni’nin çocuğu olur. Derken toplam 14 yıllık bir ayrıltan, tutukluluk, illegallite koşulla-

rından sonra bir af çıkar. Tüm zorluk ve acılara karşın birlikte yeni bir yaşam ve kavga başlar.

Film, her anı bile örnek alınacak, ders çıkarılacak, direngenlik, kavga, umut, sevgi dolu, etkileyici bir film.

Son gazetemizi çıkarmak için bize yardımcı olan Yunanlı bayan yoldaşı telefonla aradık. Telefonda bana filmi görüp görmediğimi sordu. Gördüğümü hem de çok beğendiğimi, etkilendiğimi söyledim. Konuşurken sesinden gözlerinin dolduğunu anladım. “Filmdeki Eleni kim, biliyor musun?” diye sordu. Bilmediğimi söyledim. Eleni’nin kendisi, Babis’in de kocası olduğunu söyleyince ne diyeceğimi şaşırım, çok duygulandım. Çocuğu da Rizospastis gazetesinde aktif olarak çalışıyormuş.

İşte filmde çok saygı duyduğum bu komünistler yaşıyor ve aynı şevkle, aynı kararlılıkla kavganın içindeler. Türkiye demokrasi güçleri için hiçbir şeyi de esirgemiyorlar. Çalışmalarını aynı ruhta, ama yine sessizce sürdüren bu yoldaşlara olan saygım daha da arttı.

“Pfennig”ler birikiyor

Mahir Kuzey/Münih

Münih’te üç TKP sempati-zanı olarak bizler partinin yayınlarını düzenli olarak izliyoruz. Ayrıca Atılım’ın daha geniş bir çevreye ulaşması ve okunması için çalışmalar yapıyoruz. Bunun yanı sıra, TKP’ne maddi olarak da katkı yapma kararı aldık. Ama bunun değişik, yeni bir biçimde olmasını istedik. Aramızda bir yarışma düzenleyerek beş, iki ve bir pfennigleri toplama ve bunları bağış olarak TKP’ne gönderme kararı aldık. Ayrıca en çok para toplayana da bir kitap hediye edilecek. Kısa bir zamanda, pfennigler az gibi görünmesine rağmen, azımsanmayacak miktarda para toplandı.

Celalettin Kesim’i örnek alıyoruz

5 Ocak, işçi sınıfımızın yiğit savaş eri Celalettin Kesim’in faşist çeteler tarafından katledilişinin 6. yıldönümü. Celalettin Kesim Demokratik ve bağımsız bir Türkiye için savaşanların başında yeralan, çevresindeki işçiler tarafından sevilen, saygı duyulan bir komünistti. Onun savaşımı bugün bize örnek oluyor. Biz Batı Berlin’de yaşayan bir grup TKP sempati-zanı genç olarak, onun yere düşürmediği savaş bayrağını devralıyoruz. Onun adını taşıyan çalışma grubumuz yüklendiği yüksek sorumluluğun bilincindedir.

Onun savaşımını sürdüren grubumuz, B.Berlin’de yaşayan gençlik yığınları içinde, onların somut sorunlarının çözümüne, Türkiye’deki demokrasi savaşımı ile her türlü dayanışmayı gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapmayı önüne hedef olarak koymuştur. Bütün bu çalışmaları planlı, programlı, örgütlü ve özverili bir şekilde gerçekleştirmeye hazırlanıyoruz. Katledilişinin 6. yıldönümünde saygıyla anarken, ona ve tüm şehitlerimize söz veriyoruz; her yıl geçen yıla göre daha güçlü olacağız, TKP’nin bayrağını daha da yükselteceğiz.

Celalettin Kesim Savaş Yolunda Çalışma Grubu

“Fabrikalar kalemizdir”

M.Kaya/Beşik

TKP 65. yaşında. Bölgemizde her tarafta pullar, afişler yapıştirilmiş; “Demokratik Türkiye, Daha Güçlü TKP”, “TKP’nin Sesi Radyosu” pulları. TKP 65 yaşında savaşıyor, güçleniyor.

Bir arkadaşla birlikte biz de parti sempati-zanları olarak yanımıza bir kutu boya, bir fırça alıp yazı yazmaya çıktık. Fabrikanın hemen yanında bulunan, Türkîyelilerin yoğun oturduğu evlerin karşısındaki duvara “Demokratik Türkiye, Daha Güçlü TKP” yazdık.

Yazıyı yazdıktan sonra duvarın karşısında yere oturup sigara içelim dedik. Sabah saat beşbuçuk-altı arası. Fabrika tam karşımızda. İşçiler işe gidiyor, bir kısmı da işten çıkmış evlerine dönüyorlar. Onları kısıkanıyorum. Beni işsiz bırakan patron devlete karşı da hınç duyuyorum. Kapitalizm beni işsiz bıraktı, ama ben işçi sınıfının bir eriyim. Bunu unutmuyorum. Böyle düşüncelere dalmışken fabrikanın bacalarından yükselen alevlerin yazı yazdığımız duvara vurduğunun farkına vardım. Kıp kıp yazı, bacalardan çıkan alevlerin varmasıyla daha da güzelleşiyor, daha da aydınlığa çıkıyordu. Aynen böyle bir afiş görmüştüm. Hatırlamaya çalıştım. Evet bu afiş TKP’nin afişiydi. Üzerinde “Türkiye işçi sınıfının savaşkan yiğit evladı İ.Bilen’in sözleri yazılıydı; “Fabrikalar kalemiz”.

Köylü hükümete ateş püskürüyor

Şerkar/Mardin

Hükümetin uyguladığı IMF buyrukları, köylü düşmanı tarım politikası sonucu Mardin köylüsü de açlıkla karşı karşıya geldi. Mardin Derik'te Ziraat Bankası tarafından köylüye tonu 45 bin liraya verilmesi gereken tohum, karaborsadan 75 bin liraya satılmıştı. Derik Anavatan ilçe başkanı "Piro", Belediye Başkanı Hasip Necimoğlu, kardeşi Şehmus Necimoğlu ve Ziraat Bankası müdürünün sahte evrak düzenleyerek kendilerine ait depolara yerleştirdikleri tohumluk, daha sonra karaborsadan yüksek fiyata satılmıştı. Şimdi mahsulü kaldıran ama borcunu ödemek bir yana, mali-

yeti bile karşılayamayan köylüler hükümete ateş püskürüyor.

Mardin Derik'e bağlı Mısırlık köyünden bir köylüyle yaptığımız röportaj bunu sergiliyor.

Şerkar: Remo dayı, önce kaç nüfussunuz?

Remo: Vallahi sen de biliyorsun 12 nüfusuz. 7 oğlum 5 kızım var.

Şerkar: Peki ne kadar tarlan var, ne kadar kazandın bu yıl?

Remo: 130 dönüm tarlam var. Ortalama 90 ölçek ekecektim. Derik Ziraat Bankasına tohumluk almaya gittim. Bankanın önu ana baba günüydü ve hiç kimse içeri alınıyordu. Yanımdaki köylü

tam 7 gündür beklediğini söyledi. Derik Anavatan Partisi İlçe Başkanı Piro, Belediye Başkanı Hasip Necimoğlu ile kardeşi Şehmus Necimoğlu'nun, Ziraat Bankası müdürüyle işbirliği içinde, tohumluğun kendilerine ait özel depolara döküldüğünü, sonra bize karaborsadan satılacağını anlattı. Biz birkaç köylü gene de bir denemek istedik ve kapıcıya 2000 lira ile birkaç sigara verip müdürün yanına girdik. Müdür bizi "geri dönün, defolun, tohum mohum yok" diyerek kovdu.

Ben de köye dönüp faizle para ve tohum aramaya başladım. Yüzde 75 faizle para buldum. Hasip ve Şehmus Necimoğlu, Piro ve banka müdürünün tefeci aracılığıyla sattığı, Ziraat Bankası'nın tonu 45 bin liraya vereceği tohumu, karaborsadan tonu 75 bin liradan almak zorunda kaldım. 2200 kilo tohumu 99 bin lira yerine 165 bin liraya aldım. Faiziyle birlikte 288.750 lira tutuyor. Yani havadan 189.750 lira verdim. Tohumu, gübresi, biçmesi ile toplam 515 bin liraya mal oldu. Hepsini de faizle alınmış paraydı. Şimdi topu attım ve ele rezil durumdayım. Evde şeker, çay, zeytin, pirinç, patates yoktur ve açlıkla karşı karşıyayız. Bak Şerkar yeğenim. Aynen ağızdan çıkanı yaz. Turgut Özal "çiftçi altın yılını yaşıyor" diyor. Yalan söylüyor. Bütün köylüler benim durumumda. Turgut Özal'ı, Cumhurbaşkanı Kenan Evren'i, hepsini kınıyorum. Bu hale düşmemizin sorumlusu onlardır.

Çevre köylüler arasında TKP'nin Sesi radyosunu sürekli dinleyen bir grup oluşturduk. Grubumuzda çeşitli siyasi görüşten köylülerin yanında, belli bir politik görüşü olmayan köylüler de yer alıyor. Köylülerimiz Haydar Kutlu yoldaşın TKP'nin 65. kuruluş yıldönümünde Duisburg toplantısında yaptığı konuşmayı radyodan büyük bir heyecanla dinlediler. Özellikle Kutlu yoldaşın Türklerle Kürtlerin birbirine kırıdırılması yönündeki oyunlara gelinmemesini isteyen ve Türk ve Kürt halkının kardeşliğini savunan sözleri hâlâ köylüler arasında heyecan yaratıyor.

Bir grup köylü adına
Koçero/Mardin

Tanzim satış mağazaları kapatılıyor

Zelal/İstanbul

Beşiktaş'ta belediyelere ait tanzim satış mağazalarının ikisi de özel sektöre satıldı. Halk bundan böyle daha yüksek fiyatlarla alışveriş yapmak zorunda kalacak.

Bundan 1 yıl önce İstanbul Belediye Başkanı B. Dalan, zarar ettikleri gerekçesiyle satış mağazalarını kapatmak istemişti. Halkın, mağazaların kapatılmaması için dilekçeyle başvurularda bulunarak, mağazaların önünde kuyruklar oluşturarak direnmesi ve bu konunun gazetelerde yer alması üzerine Dalan tüm mağazaları kapatamadı.

ANAP'lı belediye başkanı daha sonra taktik değiştirdi. Mağazalara mal gelmesini engellemeye başladı. Derken mağazalardaki mal çeşitlerinin büyük çoğunluğu ortadan kalktı. Halk mağazalarda alacak hiçbir şey bulamaz oldu. Tanzim satış mağazalarından yararlanacağına, açık sokak tezgahları kurmaya yöneldi. Halkı bu mağazalardan soğutup uzaklaştırdı. Sonra da, "bu mağazalarda satış yapılmıyor, zarar ediyor" demeye başladı.

Ama halk aradığının çoğunu bulamasa da daha sağlıklı ve ucuz olan bu mağazalardan alışveriş yapmayı sürdürüyordu. Ne ki, planlandığı gibi Ekim ve Kasım aylarında, Beşiktaş'taki tanzim satış mağazalarının ikisi de "özel sektör"e satıldı. Belediyenin merkezi ve işlek yerlerdeki bu mağazalarının satışından ceplere büyük paralar girdi. Özel marketlerden daha yüksek fiyatlarla alışverişe zorlanarak halkın cebi boşatılırken, Dalan'ın cepleri tika basa doldu taşı.

Özal'ın attığı temellerin aslı yok

Geçtiğimiz günlerde şehrimize gelen Başbakan Turgut Özal için göstermelik bir temel atma töreni düzenlendi. Gazeteler Özal'ın Delikliçinar mevkiinde Denizli'nin en büyük kanalizasyon temelini attığını yazdılar.

Özal şehrimize gelmeden birkaç gün önce şehrin bu en gözde, bu trafiğin en yoğun olduğu meydanında büyük bir çukur açıldı. Hemen aynı gece kalıplar çakıldı. Kumlar getirildi, büyük künkler yığıl-

Cemil Güneş/Denizli
dı, yapımcı firmaların tabelaları asıldı. Başbakan Özal temeli atarken danalar kurban edildi.

Şehrin çoğunun sabah akşam geçtiği bu meydana çukur iki gün sonra düzeltildi. Ortada ne çukur, ne tabela, ne de kanalizasyon kaldı. Ve şimdi Denizlili yurttaşlar "demek ki diğer şehirlerdeki temeller de böyle düzmeceymiş" diye konuşuyorlar.

Halk yolu kesti

Bahri Tek/İstanbul

Avcılar'ın Deniz Köşkler Mahallesi'nde, 11 Kasım 1985 günü sabahı işe gitmekte olan 17 yaşındaki bir genç kıza, yolun karşısına geçmek isterken araba çarpması üzerine mahalle sakinleri E-5 karayolunu oturma eylemiyle yarım saat trafiğe kapattılar. Mahallede S.Y. adlı bir işçi, "Yolun bu noktasında her sene 15-20 kişi kaza geçiriyor. Buraya geçit istiyoruz. 1 yıl önce bir kaza üzerine yine yolu kesme eylemi yapmıştık, bir karakol başçavuşu üzerimize silah çekerek, küfür ve tehditle bizi dağıtmıştı. Bu defa hakkımızı almaya kararlıyız" dedi.

"Milli Güvenlik" hocası

Nemire Akın/İstanbul

Okulumuza Milli Güvenlik dersine gelen subay, derste açıkça, antikomünist, anti-sovyetik propaganda yapıyor. Sovyetler'in silahlanma yarışının başını çektiğini, barışı engellediğini, Ortadoğu'daki savaşı Suriye'ye yardım ederek kıskırttığını söylüyor. Amerika'nın ise Türkiye'ye, ulusal savunmamız için çok gerekli silah yardımları yaptığını ileri sürüyor. Daha da ile-

ri giderek, Doğu'da Kürt diye bir ulusun olmadığını, onların anarşist ve Ermeni olduğunu anlatıyor.

Aynı hoca, kız erkek hepimize, kendince hata olarak gördüğümüz en ufak bir hareketimizde hem gururumuzu kırarak cezalar veriyor, hem de disipline yolluyor. Hepimizin yanında açık renk kazak giyen bir arkadaşımızın kazağını çıkartıp ayaklarının altında çiğnedi.

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, saklı kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!
Yazışma adresimiz: BOX 16 367 S 103 27 Stockholm-İSVEÇ

1986: Ulusal Konferans Yılı

Başı sayfa 1'de

üst eden bir kampanya içindedir. TKP'ni yoketmeyi başaramayanlar, şimdi çareyi bir değil birkaç tane TKP olduğuna ilişkin iddialar öne sürmede arıyorlar. Bunun için 1979'dan kalma hikayeleri yeniden gündeme getiriyor ve yeni iftira kampanyaları örgütüyorlar. Halk ve öteki demokrasi güçleri güçlü ve etkili bir TKP görmesini istiyorlar. Oysa birden fazla TKP olamaz, çünkü yığınların içinde, halkın ekmeği ve özgürlüğü için savaşan, Marksizm-Leninizm'e bağlı bir tane komünist partisi vardır. TKP ulaşabildiği her yerde emekçilerin güvenini kazanıyor, öteki demokrasi güçlerine işbirliği yapılabilir bir güç olduğunu kanıtıyor.

TKP'nin çevresine örmeye çalıştıkları duvar çürüktür. Bu duvarı yerle bir etmek olanaklıdır. Bunun için yalnızca ve yalnızca partimizin politikasını daha iyi ve etkili yaşama geçirmek gereklidir.

Kaba antikomünizmin duvarının çürüklüğünün en açık bir kanıtı Tercüman başyazarı N. İlicak'ın 12 Aralık günlü yazısıdır. İlicak, yazısında Kutlu yoldaşın "DYP'nin öteki demokrasi güçleriyle birlikte yürümeyi

başardığı ölçüde demokrasinin kazanılmasına katkıda bulunabileceğini" belirten sözlerini verdikten sonra DYP için "TKP'nin oyununa gelmemeye itina göstermelidir" diyor. Antikomünist tehditlerle DYP'yi demokrasi güçleri ile değil, diktatörlüğün hükümet partisi ANAP'la işbirliği yapmaya zorluyor.

Demokrasinin yeminli düşmanı N. İlicak'ın bu sözleri, komünistlerin demokrasi isteyen bütün güçlerin işbirliğini savunan, tabandaki emekçilerin demokrasi savaşımındaki birliğini ve toplumda güçlü bir demokrasi istemi ve hareketi yaratmayı amaçlayan politikasının diktatörlük yandaşlarını kaygılandırıldığını açık açık gösteriyor.

TKP MK 5. Plenumu, bu politikayı daha da yetkinleştirmek, ajitasyon ve propagandamızda ve yığınlar içindeki günlük çalışmalarımızda daha ustalıkla yaşama geçirmek için gerekli kararları aldı.

Şimdi görev, Parti Ulusal Konferansı'nı hazırlama sürecinde eskisinden kat kat daha fazla bir enerjiyle bu kararları yaşama geçirmektir. 1986 yılı demokrasi savaşımında daha sonuç alıcı savaşım yıl olmalıdır. Ulusal konferanstan daha güçlü bir TKP ile çıkmalıyız.

Mitingler ancak bugünden hazırlanırsak başarılı olabilir

Başı sayfa 1'de

şube yöneticilerinin, işyeri temsilcilerinin Türk-İş üyelerinin ve bunun yanı sıra sendikacı, sendikasıız tüm öteki işçilerin aktif desteğine, iyi bir hazırlık yapılmasına bağlıdır. Bunun için de tüm öteki işçi arkadaşlarımıza sesleniyoruz: Mitinge geniş bir katılımı sağlamak, istemlerimizi güçlü bir biçimde dile getirebilmek için, hazırlıklara şimdiden başlayalım.

Biz, hazırlık çalışmalarımızda, ister kendi işyerimizde, isterse başka bir iş yerinde çalışıyor olsun, geçmiş yıllarda tecrübe kazanmış, bilinçli işçi arkadaşların yardımına başvuracağız. Öncelikle fabrikalarda tüm işçilerin biraraya gelmeleri gerektiğini düşünüyoruz. İşçi arkadaşlarla biraraya gelip hazırlıklara nasıl katılacağımızı, neler yapabileceğimizi görüşeceğiz. Sendikamıza nasıl bir hazırlık çalışması yürüttüğünü, buna bizim nasıl katkıda bulunabileceğimizi soracağız. Öteki fabrikalarda, sendikalarda neler yapıldığını soracağız, örnek alacağız.

Burada önemli bir noktanın da mitingde dile getirilecek istemler olduğunu düşünüyoruz. Bunun için işyerinde arkadaşlarla biraraya gelecek ve tartışacağız. Saptadığımız istemlerimizi, önerilerimizi sendika şubemize, oradan da sendika merkezine kadar iletmeyi düşünüyoruz. Kısacası mitingebizler hazırlanmalı, bizler sahip çıkmalıyız, diyoruz.

Son olarak Türk-İş'in üzerine düşen tarihi sorumluluğa işaret etmek istiyoruz. Bugün Türk-İş'in yüklenmek zorunda olduğu sorumluluk, artık geçmişte olduğu gibi yalnızca kendi üyelerinin sorunları ve çıkarlarıyla sınırlı değildir. Bugün işçi hareketi bir bütün olarak diktatörlüğün ağır baskısı altındadır. Bundan ötürü Türk-İş tüm işçi hareketinin mücadelesini omuzlamak, kendi üyesi olsun olmasın, sendikacı sendikasıız, çalışan işsiz, tüm işçilerin, diktatörlüğün saldırıları altındaki tüm emekçi sınıf ve katmanların demokratik hak ve özgürlüklerini savunmak zorundadır. Bizce sendikal sorunlara dar kalıplar içinde bakarak, geçmişteki yöntemlerle çözüm bulunamaz. Son beş yıl bu sorunların, ülkemizdeki siyasal ve ekonomik sorunlardan ayrılmayacağını ortaya koydu.

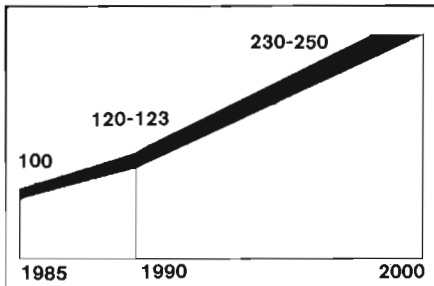
Türk-İş'e, tüm sendika yöneticilerine sesleniyoruz: Başka yerlerden destek aramaktan vazgeçip, biz işçilerin gücüne güvenmelisiniz. Demokrasi uğrunda savaşmadan ne ekonomik, ne de demokratik haklarımızı elde edebiliriz. Şimdi sizlerden beklediğimiz şey, yönetim organlarında almış olduğunuz eylem kararlarını bir an önce hayata geçirmek, hareketlenmektir. Kimsenin beklemeye tahammülü kalmamıştır. HAK VERİLMEZ ALINIR.

Bir grup tekstil işçisi/ İstanbul

Sovyet halkı yeni dev adımların eşliğinde

liğin'in iç yaşamında değil, aynı zamanda uluslararası çapta da son derece önemli sonuçlar verecektir. Bu sonuçlar sosyalizm dünyasının, sosyalist ülkelerin

EMEĞ ÜRETKENLİĞİ (% olarak)

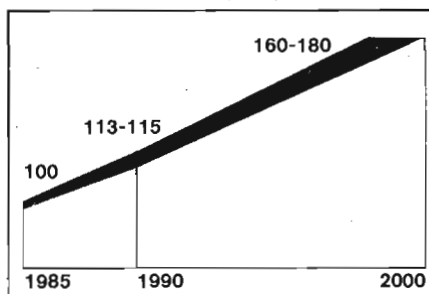

külerin esinlendiriciliğini, sosyalist ülkelerin topluluğunun gücünü ve etkisini artıracaktır. Bu da kaçınılmazlıkla, dünya barış davasına çok önemli bir katkı olacaktır.

Sovyet ülkesinin en önemli ilk ekonomik planı olan elektrik enerjisiyle tüm ekonomiyi donatma planı kabul

edildiğinde, burjuvalar, emperyalist propaganda, "hayalci plandır" demişlerdir. SSCB'nin daha sonraki 5 yıllık planlarına da aynı "suçlamalar" yönelildi. Ama Sovyet halkı SBKP'nin yönetiminde dev adımlarla bugünlere geldi. Türkiye komünistleri sömürüden

REEL GELİRLER (Kişi başına, % olarak)

ve ezgiden kurtulmuş emek insanlarının yaratıcı gücüne inanıyor. Lenin'in partisinin önderliğinde Sovyet halkı planlarını yerine getirecektir.

Barışı yargılatmayalım.

Barış savaşçılarına özgürlük!

Başı sayfa 1'de

politikasına karşı çıkanların tepesinde sallandırma olanağını yitirmek istemiyor. Bu yargılamayı ülkemizin, Amerika'nın maceracı planlarının peşine takılmasına karşı çıkanlara, ülkemizin, halkımızın "barış mı, savaş mı?" gibi temel ve belirleyici bir soruya kendisinin karar vermesini savunanlara karşı bir silah olarak elinde tutmak istiyor. O nedenle, Barış Derneği yöneticilerinin serbest bırakılmalarını isteyenler, aynı zamanda, diktatörlüğün ulusal güvenliği, dünya ve bölge barışını tehlikeye atan politikasına temel yaptığı,

gerginlik yanlısı ve antisovyetik tezleri güçlü bir biçimde reddetmeli, onun ülkemizi Amerikan çıkarlarına alet etme politikasına karşı seslerini daha gür yükseltmelidirler.

Şimdi, 1986 Barış Yılı'nda, TKP MK'nin Barış Derneği hakkında dava açılır açılmaz 21 Haziran 1982 tarihli bildirisiyle halkımıza yaptığı çağrı daha da güncellik kazanmıştır: "Barış Komitesi yöneticilerini cuntanın elinden kurtaralım! Barışı yargılatmayalım! Topraklarımızdaki Amerikan nükleer füzelerini söküp atalım, geleceğimizi kurtaralım!"

Savaş tehlikesini uzaklaştırmak, tüm...

Başı sayfa 10'da

verlik'ten ötürü değil, yalnızca kendi sınıf savaşımını etkilediği ölçüde ülkesinin yazgısı proletaryayı ilgilendirir." (V.I.Lenin, "Kudurgan Militarizm ve Sosyal Demokrasinin Antimilitarist Taktikleri" **Toplu Yapıtlar**, c. 15, s. 194-195, İng.)

Eğer bugün olduğu gibi anayurt, proletaryanın savaşımının koşulları bir ateş çemberine itilme tehlikesindeyse, bu tehlikenin önüne geçmek için en başta komünistler öne atılırlar. Türkiye Komünist Partisi de öyle yapıyor.

Marks ve Engels bir ulusun ileri yönde gelişmesini sağlayan, işçi sınıfının uluslararası çıkarlarıyla çatışmayan gerçek ulusal çıkarları savunmanın her zaman devrimci proletaryanın görevi olduğunu belirttiler. Engels, 1872'de şöyle diyordu: "İşçi sınıfı hareketinde **gerçekten** ulusal düşünceler, yani belirli bir ülkede üstün gelen, gerek sanayi, gerekse tarımda ekonomik etmenlerle uyumlu düşünceler, her zaman **gerçekten enternasyonal** düşüncelerdir."

Savaş mı-barış mı sorununun hiçbir zaman olmadığı kadar yakıcı ve belirleyici bir sorun olduğu günümüz koşullarında, Türkiye gibi ülkelerin ulusal güvenliğini, ulusal egemenliğini gerçekleştirmek, bu ülkeleri ABD dayatma ve karışmalarından kurtarmak için savaşım, bu en ulusal görevler, aynı zamanda uluslararası alandaki savaşım da en büyük bir katkıdır.

Komünist Partisi, devrimci yurtseverlik ile enternasyonalizmin ayrılmaz birliğini simgeler. Ulusal bencilik ve dargörürlük kadar ulusal nihilizm ve inkarcılık da bize yabancıdır. Kozmopolitik, ulusal özelliklerini yitirmişlik ise, işbirlikçi burjuvazinin karakteridir.

Komünistler, gerçek yurtseverlerdir. Çünkü Türk ve Kürt bütün halkımızın kaya gibi sağlam çekirdeği olan işçi sınıfımızın politik gücünü bizler temsil ediyoruz. Taşı, toprağı, havası ve suyuyla vatanımız, ulusal onurumuzdur. Ve biz komünistler için ülkemiz, vatanımız, en başta onu yaratan, yapan, kuran, fabrikada, tezgahı döndüren, tarlayı işleyen sıradan insanlardır. İşçilerdir, köylülerdir, öteki emekçilerdir. Onların hakları, çıkarları ve savaşımalarıdır. Biz 65 yıldır onların insanca yaşayacağı bir Türkiye için savaştık, savaşıyoruz ve savaşağız. Biz aynı zamanda dün ve bugün, bağımsız, özgür, egemen, demokratik bir Türkiye için, sosyal adalet ve ilerleme için savaşmış ve savaşan herkese değer biçiyor, derin bir saygı besliyoruz.

Partimizin Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın dediği gibi: "İşte biz böylesine geniş bakarak, dün ve bugün ileri, demokrat, yurtsever her düşünce, akım ve harekete sahip çıkıyoruz. Bu ilerici, demokrat, yurtsever akımların yandaşı bütün güçlere birlikte yürümeyi öneriyoruz. Onlarla birlikte yürüyeceğiz, ama kendi yüce ideallerimizden, bugünkü politik hedeflerimizden vazgeçmeksizin! Eşit haklı olarak birlikte yürümekten korkmuyoruz. Biz kendimize, Marksizm-Leninizmin altdilmez gücüne güveniyoruz." (TKP'nin 65. Kuruluş Yıldönümü Toplantısı, s. 32)

ABD ile yapılmış olan "Savunma İşbirliği Anlaşması"nın uzatılmasının gündeme gelmesiyle, ülkemizde hiç olmadığı kadar geniş güçler, ABD emperyalizmince Türkiye'ye biçilen uğursuz rolden duydukları kaygıları dile getirdiler. Bugün, bizim gibi, Tür-

kiye'nin ulusal güvenliğini korumak için NATO'dan çıkmasını amaçlayan güçlerden, NATO içinde kalınarak barış içinde yan yana yaşama ilkelerinin gözetilmesini savunan güçlere kadar çok geniş güçler Amerikan askersel doktrinlerinin ve dayatmaların reddedilmesi isteminde birleşiyorlar.

TKP bu güçlerin, aralarındaki bütün ideolojik-politik görüş ayrılıklarına rağmen, Türkiye'nin yeniden ulusal egemenlik haklarını kullanabilir, kendi kaderini egemence belirleyebilir duruma gelebilmesi için birleşmeleri gerektiği ve birleşebilecekleri görüşündedir.

TKP bütün bu güçlere, Amerikancı Evren-Özal yönetiminin vatana ihânet politikasına karşı ortak bir alternatif oluşturmak için MK'sinin 5. Plenumu'nun kabul ettiği "Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi"ni tartışmayı, birlikte geliştirmeyi öneriyor.

Komünistler, böyle bir diyalog için aktif çaba göstermelidir. Brest barışı sonrasında nesnel koşulların bir sonucu olarak küçük burjuva yığınlarının Bolşeviklere yakınlaşmasına dikkati çeken Lenin şu görevin altını çiziyordu: "Bu yakınlaşmayı destek-

İşkenceler durdurulmalı, işkencecilerden...

Başı sayfa 1'de

getirdiler. Emniyet Genel Müdürü Bedük, "Amerikan polisi FBI'i örnek alıyoruz" demişti. Anlaşıyor ki, "yalan makinesi"nden sonra "ilaç"la işkence yapma, ifade alma yoluna bile gitmeye hazırlar. TBMM'nin ANAP'lı başkanı İkaraduman, kendi çirkin ve kanlı yüzlerini gizlemek için "Her toplumda bu kadar olur, bunlar tek tek işkence olaylarıdır" diyor. Ama rejim, gerçekte, işkenceyi daha da geliştirmek, daha da sistemleştirmek için adımlar atıyor.

12 Eylül rejimi işkence ve terör üzerine oturmuştur, sistemli olarak işkence yapılmaktadır. Zindanlar bunun canlı kanıtlarıyla doludur. İşkence, bugünkü rejimin günlük iktidar biçimlerinden biri haline gelmiştir. Artık ortaya çıkarılan, kamuoyuna yansıyan işkence olayları artıyor; çünkü insanlarımız sessiz kalmanın çare olmadığını gittikçe daha iyi anlıyor; çünkü rejim, durumdan hoşnut olmayan sokaktaki, sıradan insana da rastgele işkence uygulayacak ölçüde zayıflıyor, tecrit oluyor. Demagojileri hızla açığa çıkan Evren-Özal yönetimi çareyi zorbalığı artırmakta ve yaimakta buluyor. Onların halka işkenceden ve zindandan başka birşey vermedikleri şimdi daha iyi görülüyor.

Buna karşın diktatörlük denetimi yitirmek, ömrünü uzatmak için elinden geleni ardına koymuyor. Ülkede sıkıyönetimsiz bir sıkıyönetim uygulaması için adımlarını sıklaştırıyor. Darbeci generallerin 12 Eylül öncesindeki kiralık katilleri ellerini kollarını sallayarak gezerken, rejim genel af isteminin karşısına dikiliyor. Kendisi anayasayı yok ederek iktidara oturan Evren-Özal yönetimi, yasal çalışmalarından dolayı 43 TİP yönetici ve üyesini ağır hapis cezalarına çarptırıyor. TSİP'in 39 yönetici ve üyesi hakkında Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açıyor. Beraat etmiş Türkiye Yazarlar Sendikası yöneticileri yeniden yargılanıyor. Tekelci holdinglerin, Amerikancıların dernek ve vakıfları hükümeti açıkça yönlendirirken, idam cezalarının kaldırılmasını isteyen Türk Tabibler Birliği yöneticileri hakkında "politikaya karışmak" suçlamasıyla

lemek ve yakınlaşmaları dostça selamlamak yetmez. Görevlerinin bilincinde olan bir politikacı, eğer bu türden bir yakınlaşmanın ciddi ve derin tarihsel nedenleri bulunduğu inanıyorsa, geniş küçük burjuva demokrat yığınlarının tek tek katmanları ve grupları arasında bu yakınlaşmayı uyandırmayı da öğrenmelidir." (V.I.Lenin, **Toplu Yapıtlar**, c. 191, İng.)

TKP ülkemiz için kritik bir durumda söz konusu alternatifi gündeme getiriyor ve bunu yaşama geçirmek için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacağını açıklıyor. Ülkemizin bugünü ve geleceği konusunda kaygı ve sorumluluk duyan, geleceğini bu topraklara bağlamış herkese sesleniyor: Ülkemizin savunması ve güvenliği, dış ilişkileri, kendi kişisel ve sınıfsal çıkarlarını Amerikan emperyalistlerinin çıkarlarıyla birleştirenlerin eline bırakamaz!

MK'mizin 5. Plenumu'nun halkımıza yaptığı çağrıda belirtildiği gibi, eğer bugünden fabrikalar, sendikalar, okullar, işyerleri, mahalleler, kahveler, camiler ve kırsal ABD'yi ve onun uyduyu diktatörlüğü durdurmak için birer seferberlik ocaklarına dönüştürülemezse, ülkemizi içine sürüklenmek istendiği ateş çemberinden kurtarmak olanaklı olmayacaktır.

la dava açılıyor. Rejim bu uygulamalarıyla, demokrasinin kararlı savunucularını, yandaşlarını susturmak istiyor. Genişleyen demokrasi güçlerine gözdağı vermeyi amaçlıyor.

Ancak demokrasi güçleri gerilemek niyetinde değildir. Bunun çıkar yol olmadığı geniş çevreler tarafından anlaşılmaktadır. Biraraya gelen ve birlikte olmanın gücünü duyan herkes, diktatörlüğe karşı sesini şimdiden daha kararlaşıyla yükseltiyor. İzmir Barosu genel kurulunun işkencelere son verilmesi ve genel af çıkarılması isteminin yanısıra, haklarında dava açılmış olmasına karşın Türk Tabibler Birliği'nin ölüm cezalarının kaldırılması isteminin desteklenmesini karar altına alması bunu kanıtlıyor. İzmirli avukatlar, tüm demokrasi yandaşlarına tutulması gereken yolu da gösteriyorlar. Bu, istemlerimize daha ikircimsiz sarılmaktır. Saldırıya uğrayan yalnız bırakmamaktır. Dayanışmayı yükseltmektir. Diyarbakır zindanlarında insanlık onurunu korumak için yanarak ölmeyi göze alanların, zindanlarda ölüm orucuna yatanların direnişleri, tutuklu analarının ısrarlı ve gözüpük çıkışları boşa gitmemiştir.

İşkence yaygınlaşıyor, zorbalık ve keyfîlik her ailenin kapısını çalıyor. İşkencelerin durdurulması, işkencecilerden hesap sorulması, genel af çıkarılması için çabalarımızı artıralım.

Öğretmenler aydınlığın taşıyıcısıdır

Başı sayfa 4'de

4 günlük bu boykotlarında yalnızca kendi özlük haklarını savunmakla kalmadılar. Onlar "Türkiye'nin çözüm bekleyen sorunlarının çözümünde rolümüzü oynamak istiyoruz" dediler. Aynı zamanda onlar ülkemizin bağımsızlığını, demokrasiyi ve halktan yana bir eğitimi savundular.

Bugün de öğretmenlerin sorunları tüm halkın sorunlarıyla özdeşdir. Diktatörlüğün tüm saldırılarına karşı öğretmenler, kütsal mesleklerinden ödün vermiyor, vermeyecektir. Karanlık, yoz düşüncelere karşı çıkp, öğrencilerine aydınlığı taşıyan öğretmenler ülkemizin onurudurlar.

Savaş tehlikesini uzaklaştırmak, tüm komşularımızla barış içinde yaşamak, uluslararası durumun iyiye dönmesine katkıda bulunmak için

TKP MK 5. Plenumu, "TKP'nin Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi" başlıklı bir belge kabul etti ve tüm halkı, ABD'yi ve diktatörlüğü durdurmak için seferber olmaya çağırdı.

TKP böyle bir belgeye ve çağrıya niçin gerek duydu?

Biz komünistler, uzunca bir süredir Türkiye'nin her an kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu vurguluyoruz. Bugün bunun bir abartma değil, gerçeğin ta kendisi olduğu daha da belirginleşmiştir. Kasım ayında İstanbul'da yapılan "Doğu Akdeniz'in Güvenliği: NATO'nun Bakış Açısı" seminerinde konuşan Amerikalı müsteşar W.Schneider açık açık şöyle dedi: "Türkiye... Batı ile Ortadoğu arasında bir köprü işlevi görmektedir. Fakat Türkiye'nin rolü bundan ibaret değildir... Türkiye'nin rolünü krizin durumu belirleyecektir. Ortadoğu'da kriz genişlerse, Türkiye'nin rolü de değişir... Bu tabii bir roldür. Yani KİMSE İSTE-MESE DE OYNAMASI GEREKEN ROLDÜR." (Cumhuriyet, 14 Kasım 1985, abç)

Bu sözler, ulusal güvenliğe yönelik tehlikenin nereden kaynaklandığını pek açık gözler önüne sermektedir. Türkiye, öyle bir duruma getirilmiştir ki, bölgede oynayacağı rolü kendisi belirleyememektedir. Kendi dış politikasını egemence saptayıp yürütememektedir. Türkiye'nin bütün komşularıyla ilişkileri, kendisi tarafından değil, en başta Türk-Amerikan ilişkileri tarafından belirlenmektedir.

Bugün yalnız biz komünistler değil, birçok politik güç ve çevre Türkiye'nin komşularıyla ilişkilerindeki gide-gelen artan gerginliklerden kaygı duyuyor. Bugün bir tek komşumuz var mı ki, onunla ilişkilerimiz iyi komşuluk ilişkileri olsun, güvenli, düzenli ve istikrarlı olsun? Hiçbir komşumuzla ilişkilerimizi egemence, kendi ulusal çıkarlarımız temelinde düzenleyemiyoruz. Hiçbir komşumuza güven vermiyoruz.

Bir ülkenin komşularıyla ilişkilerinde sorunlar olması normal bir şeydir. Anormal ve tehlikeli olan, bu sorunların her an bir savaşa yolaçabilecek gerginliklerle yüklü olması ve en önemlisi bu gerginliklerin başkalarının, o ülkenin kendi iradesi dışında sürüklenmeye açık olmasıdır. Türkiye bugün tam da böyle bir durumdadır.

Amerikan emperyalizminin sosyalist ülkelere karşı saldırgan amaçlar taşıdığı, bu ülkeleri çevre içi nükleer saldırı silahlarıyla dolu üslerle kuşatmaya, ilk nükleer vuruş olanağını elde etmeye çalıştığı ve Ortadoğu'da-

Reşat Doğan Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Büro üyesi

ki askersel-politik varlığını artırmak için bölgede "krizin genişlemesi"nden yarar umduğu artık kimse için bir sır değildir. Türk-Amerikan ilişkileri ise, 12 Eylül'den bu yana, ne ya zık ki tamamen uyduluk ilişkileri haline gelmiştir. 12 Eylül rejimi Türkiye'yi ekonomisinden ordusuna kadar her bakımdan ABD emperyalizmine sımsıkı bağlı bir ülke durumuna getirmiştir. Bugün Amerikan emperyalizmi Türkiye'nin içişlerine ve dış politikasına kolaylıkla karışabilmekte, istediği doğrultuda yön verebilmektedir.

Evren-Özal yönetimi, nasıl devletin yapısında, ekonomide nitel değişikliklere gittiye, dış politikada da böyle bir değişiklik yaptı. 12 Eylül'den önce, Atatürk döneminin barışçı dış politikasından oldukça uzaklaşmış, Amerikan dayatmalarına açık bir dış politika izleniyordu. Ama yine de bu politika, NATO içinde kimi manevralar yapmayı, günün gerçeklerine bir ölçüde olsun ayak uydurmayı dikkate alıyordu. Şimdi ise, doğrudan Amerikan köleliği politikası uygulanıyor. Türkiye'nin ulusal çıkarları değil, emperyalizmin, en başta da Amerikan emperyalizminin çıkarları başa alınıyor.

Uluslararası alanda Amerikan emperyalizminin tırmandırdığı gerginliklerin, silahlanma yarışının, nükleer savaş tehlikesinin sürdüğü, uzayın askersel amaçlarla kullanılmasının gündeme getirildiği bir ortamda, Pentagon'un ilk nükleer vuruş için biçilmiş kaftan olarak gördüğü Türkiye'nin böyle bir duruma düşmüş olması, ulusal egemenlik haklarını kullanamaz durumda bulunması, işte ulusal egemenliğe yönelik tehlikenin ana nedeni budur.

Bütün bunları dikkate alan TKP, Türkiye'nin savaş tehlikesinden uzaklaştırılabilmesi için öncelikle dış politikada köklü bir değişikliğin gerçekleştirilmesi gerektiği görüşündedir. Türkiye kendi ulusal çıkarlarını başa alarak kendi dış politikasını, kendi geleceğini egemence belirler bir duruma gelmelidir. Ulusal egemenlik haklarına sahip çıkmalı, bölge ve dünya barışını korumayı amaçlayan bir politika izlemelidir.

Bu politika, öncelikle, ABD'nin içişlerimize karışmasına, kendi çıkarlarını bize dayatmasına son vermeye, komşularımızla olan ilişkilerindeki gerginliklerin daha da artmasını önlemeye, bu gerginlikleri gidermeye, bütün komşularımızla iyi komşuluk ilişkileri

kurmaya, barış içinde yanyana yaşamaya ve bölgemizde ve dünyada durumun iyiye dönmesine katkıda bulunmaya yönelmelidir. Başka türlü anayurdumuz güvenlik içinde olma-yaçaktır.

İşte, TKP MK 5. Plenumunda kabul edilen "TKP'nin Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi" bu hedeflere yöneliyor. Barışçı bir dış politikanın dayanması gereken temelleri saptıyor, bunun için gerekli önlemleri sıralıyor.

Bizim belgemiz, 5. Kongrede onaylanan TKP Programını, özellikle de onun "Barış, Ulusal Bağımsızlık ve Halklararası Dostluk için" başlıklı bölümünü temel alıyor. Kongrenin 2 nolu "Barışın Savunulması için" başlıklı, 5 nolu "Eylem ve Cephe Birliği Üzerine" başlıklı ve 10 nolu "Barış Hareketi Üzerine" başlıklı kararlarına dayanıyor. Bunların ışığında, güncel gelişmeleri dikkate alarak, Türkiye koşullarında barış savaşımının somut içeriğini, odaklaşması gereken alanı saptıyor. TKP, Türkiye'yi, Türk ve Kürt bütün halkımızı uçurumun kenarından, ateş çemberine sürüklenmekten kurtarmak için en geniş güçlerini seferberliğini gerçekleştirmeyi amaçlıyor. TKP'nin bu girişimi, onun işçi sınıfının ve anayurdun çıkarları karşısındaki yüksek sorumluluğunun bir göstergesidir.

Türkiye'nin egemenlik haklarını kullanmayı, ulusal çıkarlarını korumayı temel alan barışçı bir dış politika izlemesi, dünya çapındaki kolektif güvenliğe ve kendi özgül koşullarımıza bağlı bir ulusal güvenlik anlayışına sahip olması gerekir. Ama açıktır ki bu, ancak halkımızın böyle bir politikanın saptanmasına ve uygulanmasına katılması ve bu politikayı denetlemesi ile olanaklıdır. Bunun önkoşullarını sağlayacak demokratik bir rejim zorunludur. Yine açıktır ki, bu hedeflere ancak Türk ve Kürt iki halkın güvenliği birlikte düşünülerek ve iki halkın ortak savaşımıyla ulaşılabilir.

V.İ.Lenin şöyle diyordu: " 'Emekçilerin ülkesi yoktur' sözünü gerçekten Komünist Manifesto'da söylemiştir.. Ancak buradan... proletaryanın yaşadığı ülkeye -monarşik Almanya mı, cumhuriyetçi Fransa mı yoksa despotik Türkiye mi- kayıtsız kalması sonucu çıkmaz. Anayurt, yani belirli bir politik, kültürel ve sosyal çevre, proletaryanın sınıf savaşımında en güçlü bir etmendir... Proletarya, savaşımının politik, sosyal ve kültürel koşullarına kayıtsız kalamaz. Ancak bir sosyal demokrasinin dudaklarında oldukça uygunsuz duran bir tür burjuva 'yurtse-

Arkası 9. sayfa